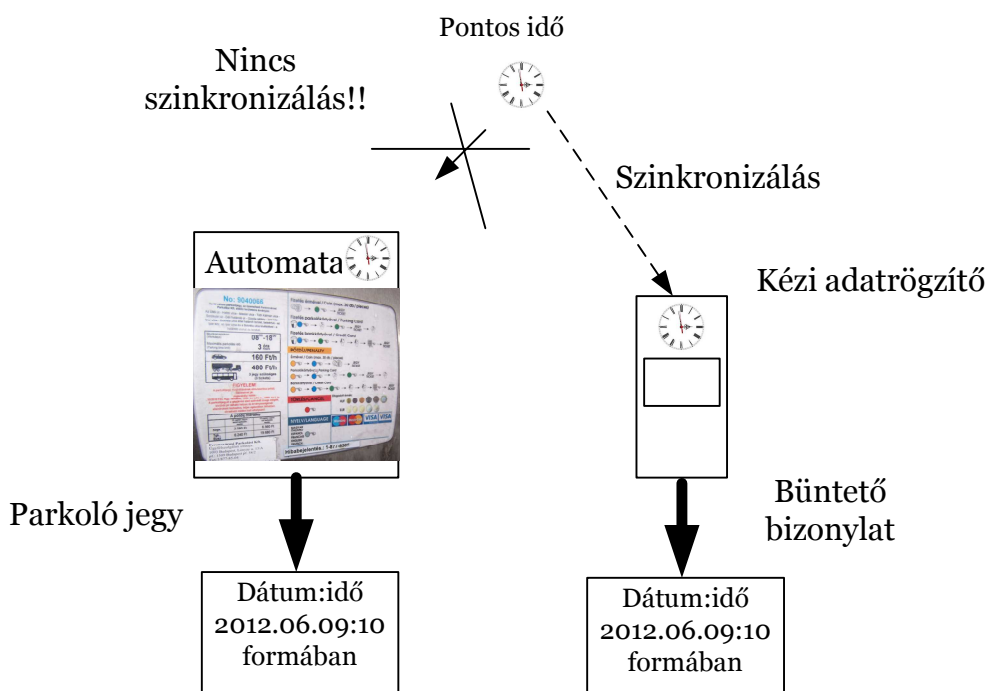

Magánszakértői vélemény

A mellékelt ábra a PSA 1256-os parkolójegy kiadó automatával szerelt parkolási rendszer mérési eljárását mutatja. Van egy „világóra” amely alapján az elektronikus eszközök – a világ bármely részén - tökéletesen azonos időt tudnak mutatni. Az eszközök rendelkeznek azzal a képességgel, hogy folyamatosan és automatikusan igazodnak a világórához. Ez ma már egyszerű technikai rutin. Ez az óra szerint jár az az eszköz is (*Samsung Galaxy S mobiltelefon, Telenor Internet kapcsolat, időszerver: pool.ntp.org, időszinkronizáló alkalmazás: ClockSync*), amely az általunk mellékelt ábrákon mutatja a pontos időt. Ez alapján jár azonban a legtöbb parkolási kézi kommunikációs eszköz is, amelyek a büntető cédulát készítik. A büntető cédulára (neve FIZETÉSI FELSZÓLÍTÁS) a kézi kommunikátor felvezet egy azonosítót, a parkolás körülményeit és az általa nyilvántartott PONTOS időt. Hangsúlyozni kell azonban, hogy az eszköz nem rögzít másodperceket.

A számonkérési és büntető rendszer működtetésének az a napi gyakorlata, hogy az óra által kiállított parkolási jegyen található idő és a kézi kommunikátor által mutatott idő különbsége a parkolás időtartalma, eredendően hibás.

*(Tekintve egy konkrét példát, ha a közterület felügyelő eszköze 15:47 mutat, a parkolási jegyen váltás idejének 15:53 van, akkor **TÉVESEN bizonyítva látják**, hogy a jármű már 6 perce ott parkolt. Vagy ha a Kézi eszköz 15:00-át mutat és a*

*parkolójegy a lejárat dátuma 14:44, akkor **TÉVESEN bizonyítva látják**, hogy a jogtalan parkolás időtartalma túllépte a 15 percet.)*

A folyamatindító eszköz a parkolóóra, amely segítségével parkolási jegyet (neve PARKOLÓJEGY) képes az ügyfél vásárolni. A parkolójegy megtalálható egy **eszközazonosító**, a helyszín, a befizetés időpontja és a lejárat időpontja.

Ez az óra azonban **NEM** az egységes „világóra” szerint működik, hanem az üzemeltető állítása szerint a vevők bejelentése alapján kézzel állítják be. (Már itt meg kell említenem, hogy a bejelentésünkre nem reagáltak, az órát nem állították be.)

Természetesen ez az eszköz sem rögzít másodperceket.

Jelen felkérésben azt vizsgáltuk meg, hogy az a rendszer, amelyet a Ferencvárosi Önkormányzat állított fel, és amelyet a Ferencvárosi Parkolási Kft. üzemeltet, alkalmas-e a parkolás idejének a mérésére és vitás esetben bizonyító erejű-e a kiállított dokumentum.

Az állampolgárok számára két követelményt kell a rendszernek teljesíteni:

1. a felállított rendszer kellő pontossággal mérje a parkolás valós időtartamát,
2. a kiépített adminisztrációs rendszer bizonyító erejű dokumentumokat állítson ki.

A vizsgálataink során arra a következtetésre jutottunk, hogy

1. a telepített automata idő mérésére alkalmatlan,
2. a kialakított rendszer a parkolási idő mérésére alkalmatlan,
3. az adminisztrációs rendszer a bizonyításra alkalmatlan,
4. az üzemeltető rosszhiszeműen jár el az üzemeltetés során.

Magyarázat

A Ferencvárosi Parkolási Kft. álláspontja és napi gyakorlata az, hogy a parkolás a vitás esetekben a telepített parkolóóra és a kézi kommunikációs eszköz által mutatott időpontok különbsége, mégpedig úgy, hogy a parkolás a jegy megváltásakor a

telepített eszköz által mutatott időpontban kezdődik és a kézi eszköz által mutatott időpontban is folyik (ez utóbbit fényképpel bizonyítják).

A három hétig tartó vizsgálat alatt egyetlen egy pontos órát nem találtunk. Az órák a „világórához” képest -3 +13 percet tértek el.

Ha az óra késik, akkor a parkolási idő felső végében büntetnek megalapozatlanul, ha az óra siet, akkor meg a parkolás megkezdésekor megalapozatlan a büntetés

A helyszíni mérések során az órák percváltására az alábbi szekvenciákat mértük:

64, 64, 64, 64, 64, 32, 64, 64, 64, 64, 64, 65, 35

Azaz órák 60 másodperc helyett 64 másodpercenként váltottak percet, majd ezt követte egy 32 ill. 35 másodperces percváltás.

Tehát az óra kijelzése sohasem pontos. Kétségtelen, hogy a 6 percnél rövidebb idejű parkolás esetén ez téves kijelzést eredményezhet, ezért ebben a (0-6 perc) tartományban az óra nem alkalmazható. Figyelembe kell azonban venni, hogy a napi gyakorlat szempontjából ilyen rövid idejű parkolás ritka, így ez a probléma a minimális parkolási idővel megfelelően van kezelve. Nem alkalmas azonban az 5 perces türelmi idő mérésére.

(A mérés úgy történt, hogy folyamatos videó felvételt készítettünk, ahol egyszerre látszik az automata kijelzője és a pontos világóra szerint járó eszköz is, így pontosan megállapítható a percváltás időpontja. Meg kell jegyezni, hogy ez az olcsó ipari processzorokkal szerelt eszközök ismert problémája. Ilyenkor a kijelzést nem erre a célra fejlesztett áramkör végzi, hanem a processzor állítja össze a képet futási időben. Az óra azonban ilyenkor is „pontos”. Véleményem szerint a jelenség részletes elemzése az ügyet nem vinné előbbre ugyanakkor igen költséges.)

A fenti ciklussal azonban csak napi 5 ill. egy másik eszköznél 10 másodperc sietést mértünk 24 óra alatt.

Ez egyben azt is jelenti, hogy - tekintettel a 13 perces sietésre - az üzemeltetés valójában hónapokig nem nyúl az órákhoz.

Az adminisztrációs rendszer működése

Az órák pontatlansága nem jelentene üzemeltetést kizáró okot, ha adminisztratív módon kiküszöbölnék a vevők megkárosításának lehetőségét. A parkolási idő alatt az órák pontatlansága elhanyagolható, így ha a parkoló óra mutatná a parkolás kezdetét és végét is, akkor az eljárás korrekt lenne. Álláspontunk szerint ez csak akkor teljesülne, ha a büntetési dokumentum tartalmazná a jegykiadó automata – büntetés időpontjában mutatott - aktuális időpontját is.

Fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a közterület fenntartó ennek az adatnak a hiányában tud megnyerni a pereket. A bíróság ugyanis a jegykiadó automata és a kézi kommunikátor által kiállított idők különbségét – sajnálatos módon - a parkolási időnek veszi. Pedig ez a kijelentés csak akkor igaz, ha a jegykiadó és a kézi kommunikátor ugyanazt az időt mutatja. Sajnos a bíróság nem kéri be azt a hitelt érdemlő dokumentumot, hogy a két eszköz között nem volt időeltérés. Ez megalapozatlan döntést eredményez.

Egy példa:

A jegykiadó automata órája 2012.08.01 11:20-at mutat és a lejárat nyomtatott időpontja 11:50, ugyanekkor legyen a valós idő és a kézi kalkulátor ideje 2012.08.01 11:25. Ekkor, ha a közterület fenntartó a saját órája szerint 2012.08.01 11:55-kor ellenőrzi a járművet, akkor büntetőcédulát helyez el, holott a tényleges parkolás időtartalma ekkor még csak 30 perc. Az alaptalan büntetéssel ilyenkor a vevőt megkárosították.

(A helyzeten az 5 ill. 15 perc türelmi idő sem segít, ugyanis annak lejártakor is pontosan ugyanez a helyzet.)

Ha a tárgyi bizonyítékokhoz mellékelnék a jegykiadó pillanatnyi állását (amely a fenti esetben 11:50-et mutatna), akkor korrektül megállapítható lenne a tényállás.

DE NEM MELLÉKELIK! És ehhez anyagi érdekük is fűződik.

Azaz az, hogy a Ferencvárosi Parkolási Kft. megalapozatlanul indította meg az eljárást.

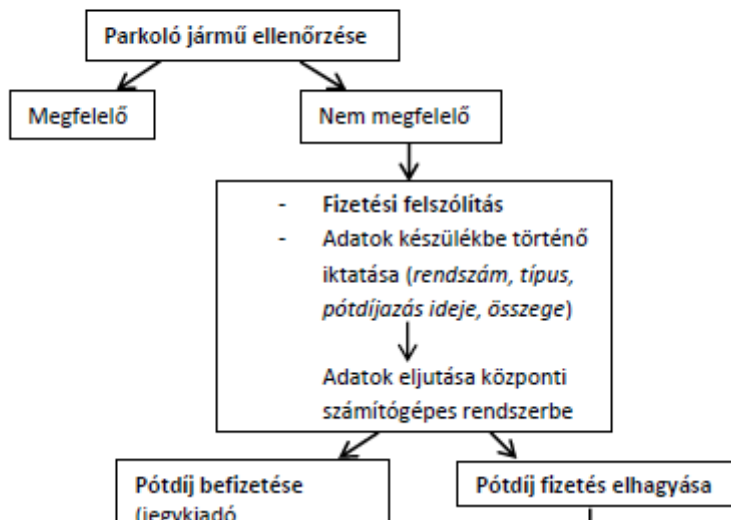
Valójában a korrekt bizonyításra nincs is mód. A kihelyezett parkoló jegyről általában nem olvasható le, hogy melyik óránál történt a jegy megváltása, nem beszélve arról, hogy az ajtó becsapása lesodorja a parkolójegyet, ill. nap melege összegömbölyíti és ekkor le is gurul.

Miután az órák össze-vissza járnak, a parkolójegyen lévő információra mindenképpen szükség lenne.

A folyamat koncepcionális hibája az Interneten publikált folyamatábrán is jól látható.

A publikus ábra:

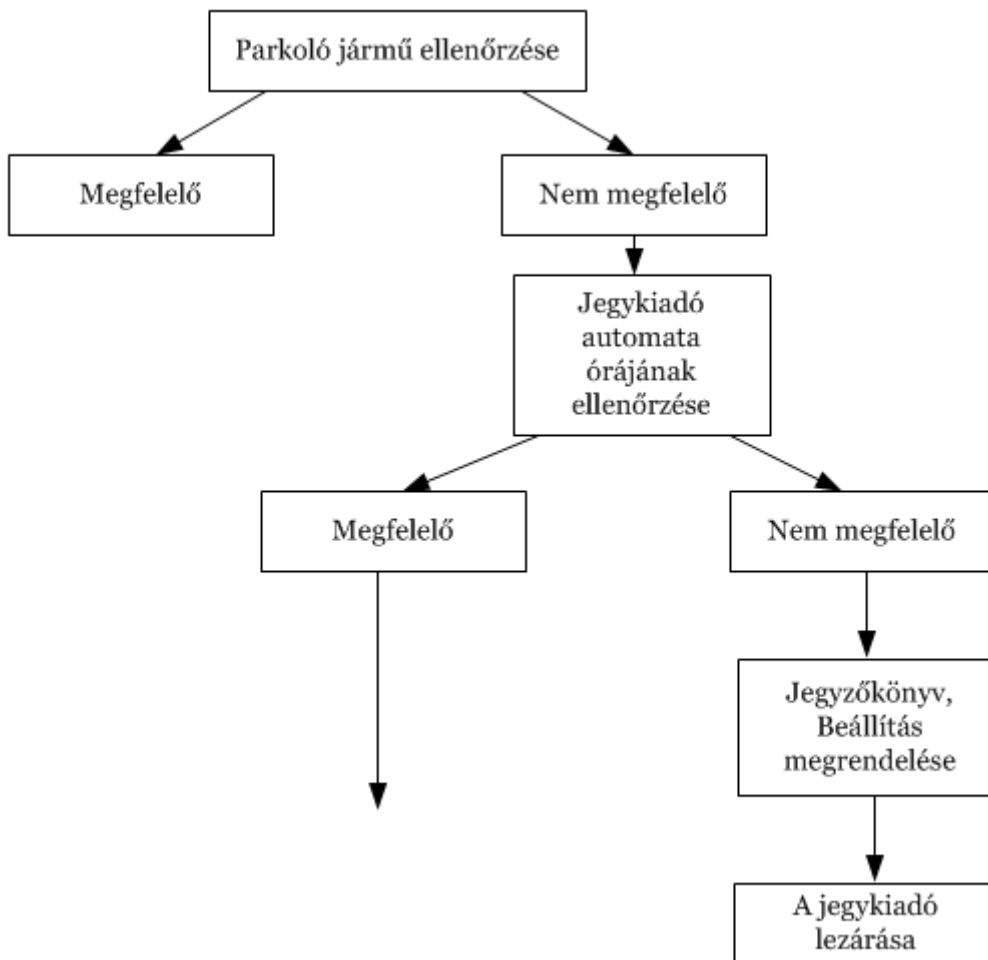
Folyamatábra

Tehát az üzemeltetési rend szerint sem kell a közterület fenntartónak ellenőrizni az órák pontosságát.

A fent bemutatott üzemeltetési rend önmagában alkalmas a vevők megkárosítására.

A korrekt folyamat ábrája az alábbi lenne:

Ha a jegykiadó automata órája pontatlan, akkor egyáltalán nem volna szabad azt az eszközt üzemeltetni. Azt, hogy az óra pontos a közterület fenntartónak írásban dokumentálni kell, ami nem jelent gondot, ugyanis a járművet úgylis lefényképezik. Fényképezzék le a hozzá tartozó jegykiadó órát is. Az érvényben lévő jogszabály előírja, hogy az órának 50m-en belül kell lenni. A parkoló őr menjen oda az órához, tegye mellé a kézi kommunikátort és fényképezze le. Ugyanúgy, ahogyan mi is tettük.

Az adminisztrációs rendszer bizonyító ereje

Miután a közterület felügyelet által kiállított bizonylat nem tartalmazza az automata által a büntetés pillanatában mutatott időpontot, ezért a „**Parkolási jegy**” és a tőle független kézi kommunikátor által kiállított „**Fizetési felszólítás**” alkalmatlan a

parkolás időtartalmának meghatározására, ez a két dokumentum önmagában **bizonyító erővel nem rendelkezik.**

Nyilván vita lenne köztem és a bíróság között abban a kérdésben, hogy a bírónak észre kell-e venni, hogy a döntés alapjául szolgáló tárgyi bizonyítékok nem elegendőek a tényállás megállapítására. A hiányzó bizonyítékot nem helyettesítheti az anyagilag is érdekelt Kft. kijelentése sem és életszerűtlen az az elvárás, hogy a jóhiszemű állampolgárnak jusson eszébe az óra ellenőrzése.

A Közterület fenntartó tud a pontatlan órákról, továbbá, a tájékoztatásukkal ellentétben a bejelentést követően sem állítják be az órákat. Külön kiemelem, hogy a Ferencvárosi Parkolási Kft. a bíróságon azt követeli, hogy a jóhiszemű állampolgár egy évre visszamenőleg mutassa ki, hogy az óra pontatlan volt, holott az üzemeltetőtől elvárjuk, hogy az órák beállításáról munkalapot vezessenek, amit a bíróságon be lehet mutatni.

Mindezek alapján az eljárásukat rosszhiszeműnek értékelem

Budapest, 2013. február 21.

Kupán Károly
fizikus, számítógépes tervezési és szervezési szakmérnök
a Civil Számvevőszék polgári közösség alapítója
(ahol vissza lehet élni a hatalommal ott vissza is élnek a hatalommal)